

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

Cap. IX. De Eucharistiæ Effectibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80513](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80513)

Seccio I. De Euchar. Recept. Sententia. 41

cessitate indicare, Medicorum iudicio relinquatur. Suar. d. 68. f. 5. Coninch q. 80. a. 8. n. 5. 1.

104
Et cum pro
habetur
causam.

Quod dictum est de periculo mortis naturalis, dixerim etiam de violenta. Si enim Eucharistiam sumere ieiunus non vales, quia Iudex non permittit executionem sententiae tibi non ieiuno intimatam in alium diem differri: poteris eodem die Eucharistiam sumere. Quia necessitas huius viatici ad caelestem vitam eadem, ac forte maior existit. Vafq. d. 211. c. 4. Laym. l. 5. tr. 4. c. 6. q. 6. n. 20. Sa V. Euchar. n. 2. Suar. d. 68. f. 5.

105
Et cum pro
habetur
causam.

Cum probabilis timor periculi alicuius imminens irreuerentiae, vel quia Sacramentum in manus infidelium est aduenturum, vel ab igne absumendum, vel ab aliquo alio irreuerenter tractandum: poterit non solum Sacerdos, sed, eo deficiente, laicus non ieiunus sibi propriis manibus ministrare. Quia quod in reuerentiam Sacramenti est statum, non debet in maiorem ipsius irreuerentiam cedere. Fag. de Euchar. l. 3. c. 5. Suar. d. 68. f. 5. Coninch q. 80. a. 8. Vafq. d. 211. c. 5. n. 57.

106
Et cum pro
habetur
causam.

Cum post peractum sacrificium, & ablutionem sumptam, in Corporali aut Patena aliquam particulam reperis consecratam, illam potes absumere etiam si grandisculi sit. Quia ad idem sacrificium illa sumptio pertinet. Suar. d. 68. f. 6. Hentiq. lib. 8. cap. 50. n. 2. Laym. lib. 5. tract. 4. q. 6. Coninch q. 80. a. 8. n. 65.

107
Et cum pro
habetur
causam.

Si per inaduerentiam loco vini aquam infuderis, illamque sumperis: si facta consecratione, recordaris, te non esse ieiunum: debes non ieiunus communicare, ne sacrificium imperfectum relinquatur. Lex enim conficiendi sacrificium perfectum, legi de praemittendo ieiunio praeualet. Ob eandem rationem si Sacerdos facta consecratione absumere hostiam non potest, vel quia sensibus destitutus est, vel quia decessit, debet alius non ieiunus, si ieiunus non facile adduci possit, communicare. Vafq. d. 211. c. 5. n. 57. Laym. lib. 5. tract. 4. c. 6. Coninch q. 80. a. 8.

108
Et cum pro
habetur
causam.

Si grauis nota Sacerdoti imminet, nisi non ieiunus celebret, ut si incepta Missa recorderetur, velique ab altari recedere, populus tamen, etiam causa manifestata, non acquiescit, quinimo aliquod malum suspicatur, & scandalo afficitur: potest Sacerdos non ieiunus celebrare. Quia praeccepta Ecclesiae eo rigore non obligant. Vafq. d. 211. c. 5. n. 57. Suar. d. 68. f. 6. Bonac. d. 4. q. 6. punct. 2. n. 14.

109
Et cum pro
habetur
causam.

Cum hostia haeret labro Calicis, nec facile digitis dimoueri potest, & sumi: vinum infundere, & simul cum illo absumere expedit. Quia in his casibus violatio ieiunij morale communionem praecessisse non censetur. Coninch q. 80. a. 8. n. 67. & mox dati Doctores.

CAPVT IX.

De Eucharistiae Effectibus.

110
Et cum pro
habetur
causam.

PRIMARIUS Eucharistiae effectus est gratiae augmentum, quod conferretur Domini in gratia recipienti. Quia si reliqua Sacramenta nouae legis non ponentibus obicem conferunt gratiam: omnium praestantissimum abundantiorum exhibebit. cap. Firmiter, de fide cathol. cap. sum. Marius de celebr. Missae. Trident. sess. 13. c. 2.

111
Et cum pro
habetur
causam.

Hunc effectum communicat Eucharistia, cum primum Sacramentum ex ore ad stomachum traicitur. Quia in huiusmodi traiectione manduca-

tio consistit, & manducanti gratia a Christo promissa est. Io. 6. Qui manducat me, viuet propter me.

Dum autem Sacramentum in stomacho perseverat, non auget gratiam ex opere operato (iuxta veriorum sententiam, quam sess. 2. expendam) licet dispositio actualis increseat. Quia Christus gratiam promisit ipsum manducanti: non ipsum manducas, cum in stomacho retines, sed cum ex ore in stomachum traicis. Et quia sequeretur verius tibi esse grandiori hostia hoc Sacramentum recipere: erit enim occasio, ut aucta dispositione non solum ex opere operantis, sed ex opere operato gratia augeatur; quae tamen non augetur, si in minimam quantitatem hoc Sacramentum recipies. Et quia sequeretur, te peccatum mortaliter eo tempore, quo verosimiliter credis, Christum in stomacho assistere: speciale peccatum sacrilegij committere, sicut si in mortali recepisses; obicem enim ponis Sacramento, ne suum operetur effectum. Castro Pal. tom. 4. tr. 21. punct. 9. §. 2. n. 10.

112
Dum in stomacho perseverat, gratia non auget.

113
Substantia, effectus, gratia, qui communicant, digno debent, non communicantur.

Effectus gratiae, qui communicari debebat suscipienti Eucharistiam, nec tamen communicatur ob indispositionem, sublata indispositione, consumptis speciebus, non communicatur, sicut vidimus communicari suscipienti Baptismum, vel penitentiam indebitam, sublata indispositione. Quia nulum inuenio firmum fundamentum, unde colligere possim huiusmodi abundantem communicationem, quae quidem non est necessaria, cum iterari saepius possit hoc Sacramentum, & illius debita susceptione fructus amissus reparari, quod in Baptismo ac Penitentia non procedit. Coninch q. 62. a. 1. dub. 5. n. 78. Suar. d. 63. f. 10. Hentiq. lib. 1. c. 25. n. 7. lit. T.

114
Eucharistia, antidoto ad peccata praesertim.

Verum praeter augmentum gratiae habitualis, alij effectus ex Eucharistia profluunt. Nam mediis auxiliis a Deo ob eius debitam sumptionem acceptis, antidotum, eam experimur, quo a mortalibus praeseruemur. Trid. sess. 21. c. 2. Quenam, ais, auxilia ex vi huius Sacramenti debite suscipienti conceduntur? Certe sufficientia abundantiora, quam Eucharistia non accepta, concederentur: & saepe iuxta diuinum placitum efficacia. Saepem inquam, non semper, aliis ritibus communicans delinquere mortaliter non posset, & in gratia confirmaretur.

115
Peccata venialia Eucharistia remittit.

Peccata venialia remittit, quorum non habes complacentiam. Quia licet nullum peccatum remittatur absque illius detestatione saltem virtutis: ipso quo vis Eucharistiam suscipere, xis charitatem augere, & intimius Christo coniungi, & haec voluntas est quaedam peccatorum venialium virtualis detestatio; quae licet ex se non sufficiat ad venialium remissionem, medio tamen Sacramento suscepto sufficit. D. Th. q. 79. a. 4. Coninch ibi. n. 54. & 55. Bonac. d. 4. q. 3. punct. 6. §. 3.

116
Et temporalis poenitentia pro peccatis debita.

Remittit poenam temporalem pro peccatis debitam, non directam & immediatam, sed indirectam & mediatam: tum excitando actus charitatis, quibus satisfacimus, tum remittendo venialia, & consequenter aliquam poenam eis debitam. D. Thom. q. 79. art. 5. quem omnes sequuntur.

117
Speciali suauitate animam recreat.

Speciali suauitate animam recreat, iuxta illud, Pinguis panis eius, & praebebit delicias. Vnde in Clement. de reliquiis, & venerat. sancti. Pontifex, in hoc Sacramento omne delectamentum esse, & omnis saporis suauitatem, ipsamque dulcedinem Domini degustari. Consistit autem haec suauitas, ac spiritualis dulcedo praecipue in quadam animi promptitudine ad quaelibet res diuini obsequij hilari animo peragens.

118

Specialissimam
cum Christo
ac fidei per-
agit omni-
nem.

Specialissimam cum Christo & fidei peragit unionem. Ioan. 6. *In me manet, & ego in illo.* Con- sistit autem haec unio non solum in gratia habi- tuali: remissione venialium, & praeuentione à mortalibus vi Sacramenti concessis: sed praecipue in vinculo charitatis, & mutuà beneuolentià, qua Christus hominem suo corpore ac sanguine sa- ginatum prosequitur: & homo ipsum Christum, reliquosque fideles de eodem corpore ac sangui- ne Dominico participantes.

119

Fomitem con-
cupiscentia
moderatur.

Fomitem concupiscentiae moderari quis du- bitet? Quia hoc Sacramentum est institutum ad praeferuandum. suscipientes à peccatis mortali- bus: at huius praeferuationis medium est, ardorem concupiscentiae mitigare. Non autem id pro om- nibus conceditur occasionibus, sed iuxta Domi- ni beneplacitum, nè cogamur affirmare, semel suscipientem dignè Eucharistiam, nulla carnis posse pari tentamina; & quia hic effectus saepe

impeditur ob aliquod peccatum postea commis- sum, aut ob aliquam irreuerentiam Sacramento factam. Suar. d. 64. §. 1. Con. q. 79. a. 8. dub. vn. n. 62.

Promittitur denique accipientibus dignè Eu- charistiam resurrectio, ac vita aeterna. Profecto li- cèt hi effectus sint omnibus decedentibus in gra- tià promissi, specialiter communicantibus pro- mittuntur, vtpotè, qui sunt Christi per commu- nionem specialia membra. Omnibus igitur rite communicantibus, & in gratia decedentibus con- cedetur resurrectio & vita aeterna non solum ob gratiam habitalem, in qua decessere, sed etiam ob Eucharistiam dignè susceptam: idè què re- surrectio, ac vita aeterna effectus est tum gratia habitualis, tum Sacramenti. Suar. d. 64. sect. 2. Co- ninch q. 79. art. 8. dub. vn. Plura ex praefatis sen- tentiis, quas interreceptores à cunctis Docto- ribus annuero, speciali Problemate discuti- entur.

120

Dignè com-
municantibus
peris resu-
rectionem ad
viam aet-
ernam.

SECTIO SECVNDA.

De Eucharistià Sacramento Problemata.

CAPVT X.

Circa Eucharistiae Sacramenti Naturam.

PROBL. I.

De necessitate Sacrificij est, & non est Pa-
nis simul, ac Vini Consecratio.

121

Suppono, du-
plicem esse ne-
cessitatē, Sa-
cramenti, &
praecepti.

UPPLICEM esse necessitatē, vnam Sacramenti, vel Sacrificij, qua sic ali- quid exigitur, vt eo praetermisso vali- de non fiat Sacramentum, vel Sacrifi- cium; alteram praecepti, qua sic aliquid petitur, vt eo omisso Sacramentum aut sacrificium vali- de, sed non licitè conficiatur, suppono. Certè de necessitate Sacramenti, aut sacrificij non est, con- secratio simul vtramque materiam Panis & Vini. Quia verba consecrationis Panis statim habent suum effectum ante Vini consecrationem. An verò de necessitate sacrificij sit, Panis ac Vini consecratio ambigitur.

122

De necessitate
Sacrificij est.

Vtrumque materiae consecratio non pertinet ad essentiam sacrificij, sed ad eius integritatem, cum sacrificium Christi cruentum possit per al- teram tantum speciem representari. Quia hoc ipso, quod solus Panis, aut solum Vinum conse- cretur, ex vi verborum fit corpus exangue, vel Sanguis vt separatus corpore, vnde per singulas consecrationes mors Christi indicatur: quamuis per vtramque expressius representetur. Sic Nu- gnus 3. p. q. 83. art. 1. concl. 4. Bonac. d. 4. quest. ult. punct. 2. num. 7. Henriq. lib. 9. cap. 9. n. 10. Cassali. lib. 2. de sacrific. cap. 2. §.

123

De necessitate
Sacrificij est.

Vtrumque materiae consecratio pertinet ad sacrificij necessitatē essentialem. Quia consecratio

habet rationem incurrenti sacrificij sub ratione mysticae maculationis, quatenus ex vi verborum

Corpus & sanguis Sacramentaliter separantur. At id non fit nisi per vtriusque speciei consecra- tionem, quae separationem exprimit Corporis ac Sanguinis, & ita representat expressè sacrifi- cium cruentum. Ergo consecratio vtriusque materiae simul constituit essentialiter rationem incurrenti sacrificij, quod expressè sacrificium cruentum representet. Ita Fagund. praecept. 1. lib. 3. cap. 5. num. 4. Valq. d. 2. 2. 3. c. 3. 4. & 5. Suar. d. 75. sect. 6. Coninch quest. 74. num. 3. Merati. de Euchar. d. 36. sect. 7.

Hoc probabilius puto quoad significationem mysticam, nam quoad significationem mora- lem quaelibet species habet essentialē sacrifi- cij rationem, quamvis partialem. Verum circa praesentem institutionem non potest offerri Mis- sae sacrificium, quin habeat vtramque signi- ficationem, nempe mysticam, & morale simul. Lege Auerlam de Eucharist. quest. 11. sect. 5.

124

Hoc quoad si-
gnificationem
mysticam pro-
babilius reor.

PROBL. II.

Panem & Vinum simul consecrari, est, &
non est praeceptum diuinum.

Præceptum diuinum non est, sed humanum, & Canonicum. Quia licet integritas Sacra- menti, vel sacrificij requirat vtramque materiam, essentia tamen Sacramenti saluatur in qualibet, & etiam sacrificij essentiali, iuxta probabilem praefatam Problemate proximo sententiam. Imò quatenus sacrificium essentialiter vtramque re- quirat, non tamen constat praeceptum diuinum sacrificandi, quoties hoc Sacramentum confici- tur. Sic Maior. in 4. dist. 9. quest. 3. ad 5. Palati. dist. 11. d. 3. Angel. & Tabignà V. Eucharistia 1. n. 20. Antonin. 3. p. tit. 13. c. 6. §. 2.

125

Præceptum
diuinum non

Non